

Елин Пелин
Цар Шишко

Едно време дядо Господ Свети
слязъл бе земята да посети,
широм, дължом той да я обиде,
как живеят хората да види,
дали още така го почитат
и закона дали му зачитат.
Той стори се на просяк опърпан,
с бяла брада и кожух закърпен,
в една ръка със икона нова,
в друга ръка с тояга дренова.
Така Господ Свети, справедливи
на почивка спря до едни ниви.
Там наблизо момченце игриво
пасеше си своето стадо сиво.
Старецът го повика и рече:
– Починах си, дете мое, вече,
помогни ми, синко, да се вдигна,
в град далечен трябва да пристигна.
Момченцето стареца подкрепи,
докато се на нозе закрепи,
па си бръкна в скъсана торбица,
та извади хлебец и солчица:
– Вземи, дядо – срамежливо рече,
ти си пътник, идеш отдалече,
похапни си – сили да подкрепиш,
че те гледам – едвам-едвам кретащ.
Господ прие коравия залък
от ръцете на момъка малък,
па му рече: „Синко, за отплата
на ти тая свирчица чудата,
да те пази от всяка неволя;
а когато засвириш по воля,
нищо живо да не се утрае –
да се дигне, да се разиграе!
Щастие нека тя да ти докара,
зет да станеш славен ти на царя!“
Момченцето със радост голема
от стареца свирката поема,
целува му ръка до три пъти,

за града го в посока упъти,
па стадото кротичко потири,
със новата свирчица засвири...
И, о чудо, невидяно чудо –
разигра се стадо като лудо,
заскачаха кози и овчици,
заскачаха мравки и мушици,
не страя се сивото магаре,
ръченица изкусна удари!...
Най-последно се момчето умори,
то сне свирка чудна от устата,
да си малко поеме душата,
и отведнъж игра се прекъсна –
кой си друсна, хубаво си друсна...
А привечер момчето закара
сиво стадо в село във кошара,
при чешмата застана на спирка,
па засвири с чудната си свирка.
И щом като свирня се понесе,
цяло село в игра се унесе,
залюля се хоро чудновато,
старо, младо, късаво, брадато,
здрово, болно, дете пеленаче –
всяко тича и всяко подскача...
Сне момчето свирка от устата,
да си малко поеме душата,
и отведнъж игра се прекъсна –
кой му друсна, хубаво му друсна!
Дядо господ, радостен, доволен,
упъти се за града престолен
и почука на царьови двори.
Сам му царят портите отвори,
разсърди се, изгледа го криво
и попита тежко, горделиво:
– Какво искаш, просяко нахален?...
– Късче хлемец, че съм много гладен
проговори старецът смирено
и погледна царя нажалено.
– Я се махай ти, старецо гнъсен! –

рече царят мрачен и навъсен
и ръка си със закана вдига:
– Хляб дори и мен ми не достига!...
Обидено Господ се повърна,
вдигна ръка и царя прокълна,
клетва тежка, страшна, гръмовита:
– Дано нивга нямаш ти насита!...
Оттогава апетит безмерен
доби тоя цар високомерен:
яде, яде и не се насища
нито с хляб, нито със месища,
готвачите не могат да смогнат,
със казани манджа да помогнат...
Царят яде, яде и тлъстее,
от ден на ден расте, дебелее,
тронът му го вече не побира,
спокойствие нийде не намира,
ни да ходи, ни да шава може,
що да прави – наказание божие!
И той бързо известие даде,
по цялото царство той обади:
който може да го излекува,
да го вдигне на крака да ходи,
от тежестта страшна освободи,
ще му даде царят за награда
дъщеря си, царкинята млада,
ще го сложи наследник на трона,
ще му даде царската корона.
Стекоха се философи стари,
надойдоха доктори, знахари,
ала никой нищо не помогна,
да облекчи цар Шишко не смогна...
Една сутрин, зора кога пука,
страхливо се на порти почука.
Затичаха слуги във позлати,
отвориха царските палати
и видяха тамо пред вратата
момче бедно със свирка в ръката.
– Какво търсиш, момко непознати,

толкоз рано пред царски палати?
– От далечни места аз пътувам,
наемам се царя да лекувам.
– И слугите с усмивка лукава
въведоха момъка тогава...
Цар Шишко седеше там на трона
неподвижен, тих като икона.
Образът му като шопар гоен,
коремът му като тулум лоен...
А момъкът нищо му не рече,
пред него се тихичко изпречи
и си наду малката цафара,
ръченица изкусна подкара.
И отведнъж – невидяно чудо –
скокна царят и заигра лудо,
понесе се като перо леко,
ту подскокне, ту заситни меко,
ту подклекне, ту скочи високо,
ту ръце си завърти широко.
ту плесне, ту викне той чевръсто;
пот се сипе от тялото тлъсто,
но той скача, не иска да знае
и играе, играе, играе...
И от игра – три дни и три нощи
царят стана мършав като мощи...
И момъкът стана зет на царя –
тъй се свършва таз приказка стара.

КРАЙ

© Елин Пелин

Източник: <http://bezmonitor.com>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/1899>]